

Extrema vulnerabilitat: la resposta de la Creu Roja

La Creu Roja dona una resposta integral que cobreix àmbits transversals que van des de l'emergència, l'atenció sanitària, l'educació, la inclusió social o el suport psicosocial fins a la millora de l'accés a l'ocupació, entre altres intervencions.

Text > **JORDI MARTORI ESCOBAR**, coordinador provincial de la Creu Roja a Girona

Parlar de la cronificació de la pobresa, de les desigualtats i de la vulnerabilitat a les nostres comarques és parlar de persones que pateixen de manera sostinguda en el temps situacions de precarietat econòmica, que les aboquen inevitablement a situacions de pobresa. Dificultat d'accés al mercat de treball, que sovint és precari, feminització de la pobresa o cronificació de la pobresa, amb una major incidència en edats avançades, especialment entre les persones de més de seixanta anys. Aquestes situacions afecten famílies senceres i posen en risc el ple desenvolupament emocional i físic no només dels adults de la llar, sinó també —i de manera preocupant— dels infants.

La precarietat laboral es manifesta en el fet que el 26 % de les persones que segueixen necessitant ajuts bàsics de la Creu Roja reben un salari. Aquest grup se situa en la franja intermèdia, que podria viure episodis de pobresa intermitent, a prop dels col·lectius més vulnerables. El grup de treballadors vulnerables es mostra com un col·lectiu en el qual cal centrar esforços per millorar-ne l'ocupació i les condicions laborals a fi que passin d'una situació de pobresa a una altra de menys dependència.

Prop de la meitat —el 49,3 %— de la població atesa per la Creu Roja en projectes de pobresa conviu amb la parella i els fills. L'atenció a la mainada

>> Una persona espera ser atesa rere el portal de la Creu Roja, al carrer de Tomàs Mieres, a Girona. (Foto: ANIOL RESCLOSA)

>> Un voluntari de la Creu Roja durant el repartiment d'equips d'estalvi energètic a la Garrotxa. (Foto: CREU ROJA)

i a persones dependents es manifesta com un dels principals obstacles per a la reinserció en el mercat laboral. Aquesta dificultat es dona especialment entre les famílies monoparentals, que constitueixen una quarta part de les que reben ajuts bàsics. Així, les dones que exerceixen la maternitat en solitari s'enfronten amb especials dificultats per conciliar la seva vida familiar i professional, especialment quan l'accés als recursos de suport suposa una despesa difícil d'afrontar. Per afavorir la inserció laboral d'aquest perfil cal articular, per tant, polítiques de conciliació que tinguin en compte les seves necessitats específiques, per evitar que caiguin encara més en l'exclusió social.

Endeutats d'alt risc

Les persones que acumulen endeutaments derivats de préstecs no hipotecaris o de despeses vinculades majoritàriament a l'habitatge (hipoteques, lloguers, subministraments, etc.) han de fer front, amb nuls o pocs ingressos, als endeutaments i també a les despeses diàries, i són un dels principals grups que tindran més dificultats a curt

i a mitjà termini per sortir d'aquesta situació de vulnerabilitat. En aquestes llars, la situació de pobresa es va cronificant i va esdevenint, dia rere dia, més severa. Per a aquest col·lectiu endeutat i en alt risc d'exclusió social, des de la Creu Roja treballem en una línia d'acció integral, que incorpori no només una cobertura de les necessitats més

Prop de la meitat —el 49,3 %— de la població atesa per la Creu Roja en projectes de pobresa conviu amb la parella i els fills

>> Repartiment de menjar per part de la Creu Roja. (Foto: ANIOL RESCLOSA)

bàsiques, sinó també accions encaminades cap al benestar emocional.

L'escenari plantejat fins ara fa que la nostra acció tingui en compte l'assistència de necessitats bàsiques i també la capacitat i recuperació de la persona. Els lots d'ajudes de primera necessitat (d'alimentació i higiene, bàsicament), les targetes de suport alimentari essencialment per a producte fresc, la distribució d'aliments del pla de la Unió Europea, la roba d'hivern, les ajudes per fer front al pagament dels subministraments, les beques de menjador de secundària i els tallers d'economia domèstica, l'estalvi energètic, l'educació alimentària i el suport emocional són les principals eines de treball.

Malgrat que el gruix d'atencions es concentra principalment en les franges d'entre trenta i seixanta anys, les persones més joves —però també les més grans— són les que troben més dificultats per sortir de la situació de pobresa. El col·lectiu de joves és el que pateix amb una intensitat més accen-

>> Un voluntari atén gent que ha ocupat edificis i locals abandonats. (Foto: ANIOL RESCLOSA)

tuada la manca d'oportunitats laborals. La qualitat de l'ocupació juvenil és especialment precària, i hi predominen els contractes a temps parcial: el 20 % dels treballadors joves no obtenen els ingressos suficients per portar una vida digna, i un de cada cinc està en risc de pobresa. A més, la pobresa crònica entre els més joves ja se situa en el 40,34 %. Amb aquest escenari, des de la Creu Roja es treballa per potenciar polítiques d'activació juvenil i de capacitat que aconseguixin millorar les condicions sociolaborals dels més joves.

L'altre col·lectiu que cal destacar és el de les persones més grans de seixanta anys, amb un 84,8 % en situació de pobresa crònica. Aquest és el percentatge més alt de totes les franges d'edat. Les possibilitats de recuperació d'aquestes persones són més complexes

(es troben en els darrers anys de la seva vida laboral o molt allunyades del mercat laboral). N'hi ha que no han cotitzat el temps suficient per tenir dret a una jubilació digna, i més del 15 % no ho han fet mai. A més, compten amb una xarxa social menor que els pugui donar suport, tant econòmic com emocional. Per tot plegat, es preveu que el col·lectiu de la gent gran en risc de pobresa crònica esdevingui un grup amb un pes cada cop més important i amb una alta dependència dels ajuts, que requerirà no només ajuda per suplir les seves necessitats més bàsiques, sinó també una ajuda integral que incorpori l'acompanyament emocional, els ajuts per a la salut, l'envelliment actiu o evitar situacions d'aïllament, que són activitats que ja portem a terme.

>> Coses aparentment simples com un cafè o un raspall dental representen molt per a la gent que viu al carrer. (Foto: ANIOL RESCLOSA)

El col·lectiu de la gent gran en risc de pobresa crònica pot esdevenir un grup amb un pes cada cop més important i amb una alta dependència dels ajuts

